

O. I. TŠERNOV

MITEN MINÄ, PUOLUEETON SIPERIALAINEN
TALONPOIKA, KÄVIN VLADIMIR ILJITŠIÄ TAPAAMASSA
JA MITÄ SIITÄ SEURASI

Saavuun hänen luokseen Siperiasta. Tavallisen talonpojan ei ole helppo saapua Siperiasta Moskovaan. Kokonaista kaksi kuukautta oli kulunut siitä, kun lähdin kotoa, ja koko sen ajan olin etsinyt tietä päästäkseni Leninin puheille.

Matkalla Leninin luo sattui monta kummellusta. Vihdoin eräänä helmikuun aamuna vuonna 1921 sain tietää, että Vladimir Iljitš ottaa minut vastaan kello yksi päivällä. Tuntia ennen määräaikaa menin Kansankomissaarien Neuvostoon: minun piti soittaa Leninin sihteerille tov. Glasserille. En osannut soittaa puhelimesta, pyysin päivystäjänä olevaa neiti-ihmistä soittamaan puolestani. Kaikki nauroivat, mutta päivystäjäneiti puhui puolestani hyväntahtoisesti. Sitten hän sanoi, että puoli yksi minun on oltava välttämättä paikalla; tiesin hyvin, että oli hankittava vielä pääsylupa, olin hämilläni ja huolissani. Vihdoin sain pääsyluvankin Kremliin, siellä oikeaan taloon, mutta piti yhä vain juosta paikasta toiseen, ja hyörin kuin mielipuoli pitkässä turkissani. Henkilötodistukseni kiinnittivät kaikkialla huomiota, ja loppujen lopuksi pääsin kolmanteen kerrokseen.

Sihteeri tuli vastaan ja kysyi:

- Tekö olette Tšernov?
- Kyllä olen.
- Istukaa.

Hetken kuluttua rauhoituin hiukan, jännitys laukesi ja kokosin ajatuksiani. Istuin siinä noin viisitoista minuuttia, ja se oli minulle suureksi avuksi.

Viimein sihteeri tuli taas, pyysi seuraamaan häntä, ja niin jouduin kaiketi aivan lähelle Leniniä. Vihdoin Vladimir Iljitšin työhuoneesta joku poistui, ja minua pyydettiin sisään. Olin nyt aivan rauhallinen ja muistan hyvin, kuinka Vladimir Iljitš nousi ja tuli vastaan, ikäänkuin hänen edessään olisi ollut arvovaltainen vieras. Vladimir Iljitš tervehti lämpimästi ja kysyi:

— Mitä uutta toitte Siperiasta?

Vastasin hänelle:

— Olen kirjoittanut paperille omat ajatukseni, sallisitteko lukea ne.

— Olkaa hyvä, lukekaa, käykää istumaan.

Ja me kävimme istumaan, emmekä toisiamme vastapäätä, vaan minä istuin pöydän päähän; hän katsoi minuun puolittain toisaanne kääntyneenä.

Kun rupesin lukemaan, niin katselin tahtomattakin häneen, hänen kasvojaan. Alussa ne näyttivät ilmaisevan ikävää ja väsymystä,— olen kyllästynyt muka noihin teidän selostuksiinne,— mutta sitä mukaa kun luin edelleen, hänen kasvonsa muuttuivat tuntuvasti, vasen silmä siristyi usein, hän käännähti äkisti minuun päin, katsoi tarkkaavaisesti ja siristi silmäänsä. Lukemiseni lopulla huomasin että siinä päässä ratkaistiin tavattoman suurimerkityksellistä kysymystä, ratkaistiin muutaman minuutin kuluessa; näin kuinka laajakantoisesti Vladimir Iljitš ajatteli sillä hetkellä ja teki leikkauksen käden vavahtamatta.

Selostukseni koski luovutusvelvollisuuden muuttamista verotukseksi meillä, Siperiassa.

Kun olin lopettanut lukemisen, Vladimir Iljitš kysyi:

— Kuka te olette?

Kerroin hänelle olevani pakkotyöhön karkotettuja, karkotukseen olin joutunut eserräin puolueeseen kuulumisesta, nykyään pidän itseäni puolueettomana. Siperiassa oli oma talouteni.

— Miten te ymmärrätte progressiivisen verotuksen?

Kerroin siitäkin. Hän näytti vaipuvan ajatuksiinsa, oli hetken vaiti, sitten kääntyi puoleeni ja kysyi: „Suostutteko julkaisemaan kirjeenne „Pravdassa”?” Vastasin hänelle: „Suostun”. Hän kysyi vielä, missä minut voi tavata, että voisi kutsua. Sanoin että Serebrjakovin kautta.

— Lisätkää selostukseenne se, miten te ymmärrätte progressiivisen verotuksen ja kuka te olette.

Nousimme ylös, hän saattoi minut kansliaan ja käski antaa minulle mustekynän ja mustetta. Sanoin etten osaa kirjoittaa mustekynällä, silloin hän naurahti ja käski antaa kosmoskynän, ja niin me erosimme.

Mikä tekee Leninin suureksi?

Se on seuraava. Hän ei tietenkään kuunnellut selostustani pitäen minua erikoispersoonana, vaan *minun kauttani hän kuunteli koko talonpoikaiston mielipidettä, ja minun kauttani hän huomioi alhaalla vallitsevan koko tilanteen mutkallisuuden.*

Ennenkuin pääsin hänen puheilleen, olin puhunut asiasta monien kanssa, ja monet sanoivat minulle: „Vaikka oletkin oikeassa, ei sinun neuvojasi kuitenkaan noudateta” ja sitä paitsi jo ennen minua olivat Vladimir Iljitšin luona käyneet samoilla

asioilla esimerkiksi V. M. Sokolov Siperiasta (olimme hänen kanssaan ihmeellisen yksimielisiä).

Kaikki tuntui siltä kuin rattaan ei olisi vielä aika pyörähtää.

Mutta Vladimir Iljitš ei ollut monien muiden kaltainen, teoria ei sitonut häntä, hän otti kiinni elämästä, tapahtumista, vallankumouksesta ja ohjasi sitä.

Kokeneena miehenä hän ohjasi joukkojen tahtoa, oli niiden monista vivahteista rikas sielu.

Senpä vuoksi Vladimir Iljitšin kuolema¹ onkin kaikkien kansojen suuri menetys, senpä vuoksi ei ainoastaan puolueen jäsenien, vaan myös meidän, puolueeseen kuulumattomien sydäntä kivistää lakkaamalla tämän menetyksen johdosta.

Mutta hänen taitava kokemuksensa ei ole mennyt meiltä hukkaan.

Toteutamme elämässä kollektiivisen työn neuvot, teemme työtä ilman ihmisen orjuuttamista toisen ihmisen taholta.

¹ Muistelmat on kirjoitettu 1924.—*Toim.*